EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 14. 11. 2012
COM(2012) 659 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

O POTRAVINÁCH A ZLOŽKÁCH POTRAVÍN OŠETRENÝCH IONIZUJÚCIM ŽIARENÍM ZA ROK 2011

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

O POTRAVINÁCH A ZLOŽKÁCH POTRAVÍN OŠETRENÝCH IONIZUJÚCIM ŽIARENÍM ZA ROK 2011

1. PRÁVNY ZÁKLAD A KONTEXT

Podľa článku 7 ods. 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 1999/2/ES z 22. februára 1999 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa potravín a prídavných látok do potravín upravovaných ionizujúcim žiarením[1] musia členské štáty každý rok predložiť Komisii:

– výsledky kontrol vykonaných v zariadeniach na ožarovanie, najmä pokiaľ ide o kategórie a množstvá ošetrovaných potravín a zložiek potravín a aplikované dávky

ako aj

– výsledky kontrol vykonaných v štádiu uvádzania produktov na trh a metódy používané na zistenie ošetrenia ionizujúcim žiarením.

Článkom 7 ods. 4 uvedenej smernice sa Komisii ukladá povinnosť uverejniť v *Úradnom vestníku Európskej únie*:

– podrobné údaje o povolených zariadeniach na ožarovanie v členských štátoch, ako aj akékoľvek zmeny v ich štatúte,

– správu na základe informácií poskytnutých vnútroštátnymi dozornými orgánmi.

Táto správa sa týka obdobia od 1. januára 2011 do 31. decembra 2011. Obsahuje súhrn informácií, ktoré 25 členských štátov predložilo Komisii. Bulharsko ani Malta neposkytli žiadne údaje.

Informácie o všeobecných hľadiskách ožarovania potravín sú k dispozícii na webovej stránke Generálneho riaditeľstva Európskej komisie pre zdravie a spotrebiteľov[2].

1.1. Zariadenia na ožarovanie

Podľa článku 3 ods. 2 smernice 1999/2/ES sa potraviny a zložky potravín môžu ožarovať iba v povolených zariadeniach na ožarovanie. Zariadeniam v EÚ udeľujú povolenia príslušné orgány členských štátov. V článku 7 ods. 3 sa od členských štátov vyžaduje, aby informovali Komisiu o svojich povolených zariadeniach na ožarovanie.

---

[1] Ú. v. ES L 66, 13.3.1999, s. 16.

[2] http://ec.europa.eu/food/food/biosafety/irradiation/index_en.htm

Ožarovanie potravín a zložiek potravín sa môže vykonávať len týmito zdrojmi ionizujúceho žiarenia:

– lúče gama z rádionuklidov ^{60}Co alebo ^{137}Cs,

– röntgenové lúče generované prístrojmi, ktoré sú prevádzkované pri nominálnej energetickej hladine (maximálna energia kvanta) 5 MeV alebo pod touto hladinou,

– elektróny generované prístrojmi, ktoré sú prevádzkované pri nominálnej energetickej hladine (maximálna energia kvanta) 10 MeV alebo pod touto hladinou.

Komisia uverejnila zoznam povolených zariadení na ožarovanie v členských štátoch[3].

1.2. Ožarované potraviny a zložky potravín

Ožarovanie sušených aromatických bylín, korenín a rastlinných prísad je na úrovni EÚ povolené smernicou Európskeho parlamentu a Rady 1999/3/ES z 22. februára 1999 o zostavení zoznamu potravín a prídavných látok do potravín upravených ionizujúcim žiarením v Spoločenstve[4]. Sedem členských štátov okrem toho oznámilo, že si v súlade s článkom 4 ods. 4 smernice 1999/2/ES zachovajú vnútroštátne povolenia pre určité potraviny a zložky potravín. Komisia uverejnila zoznam vnútroštátnych povolení[5].

Každá ožiarená potravina obsahujúca jednu alebo viac ožiarených zložiek potravín musí byť označená slovami „ožarované“ alebo „ošetrené ionizujúcim žiarením“. Ak sa ožarovaný produkt používa ako zložka viaczložkovej potraviny, rovnaké slová musia byť uvedené pri jeho označení v zozname zložiek. V prípade produktov, ktoré sa predávajú voľne ložené, musia byť tieto slová uvedené spolu s názvom produktu na výveske alebo oznámení nad nádobou, v ktorej sú produkty umiestnené, alebo vedľa nej.

Európsky výbor pre normalizáciu (CEN) na základe mandátu, ktorý mu udelila Európska komisia, štandardizoval niekoľko analytických metód s cieľom presadzovať správne označovanie alebo zisťovať nepovolené produkty.

2. VÝSLEDKY KONTROL VYKONANÝCH V ZARIADENIACH NA OŽAROVANIE

Tento oddiel správy sa zaoberá výsledkami kontrol vykonaných v zariadeniach na ožarovanie, najmä pokiaľ ide o kategórie a množstvá ošetrovaných produktov a aplikované dávky. Podľa informácií predložených členskými štátmi kontroly vykonané príslušnými orgánmi potvrdili, že povolené zariadenia na ožarovanie spĺňajú požiadavky smernice 1999/2/ES.

---

[3] Ú. v. EÚ C 265, 1.9.2012, s. 3.
[4] Ú. v. ES L 66, 13.3.1999, s. 24.
[5] Ú. v. EÚ C 283, 24.11.2009, s. 5.

Kategórie a množstvá produktov, ktoré sa v roku 2011 ožarovali v povolených zariadeniach v členských štátoch EÚ, sú uvedené v týchto tabuľkách.

2.1. Belgicko

Nachádza sa tu jedno povolené zariadenie.

Kategória produktov	**Ošetrené množstvo (t)**	**Priemerná absorbovaná dávka (kGy)**
Sušené aromatické byliny, koreniny a rastlinné prísady	238,129	6 – 9
Mrazené žabacie stehienka	3050,944	5
Hydina	1378,752	5
Ryby, kôrovce a mäkkýše	153,122	3 – 5
Dehydrovaná krv, plazma a koaguláty	84,1	6 – 9
Zelenina	4,86	3 – 5
Ryžová múka	44,25	3
Vaječný bielok	32,805	3
Arabská guma	2,1	3
Mledzivo (len na veterinárny výskum)	41,887	0 – 10
Spolu	**5030,949**	

2.2. Bulharsko

Nachádzajú sa tu dve povolené zariadenia. Za rok 2011 neboli predložené žiadne údaje.

2.3. Česká republika

Nachádza sa tu jedno povolené zariadenie.

Kategória produktov	**Ošetrené množstvo (t)**	**Priemerná absorbovaná dávka (kGy)**
Sušené aromatické byliny, koreniny a rastlinné prísady	24,2	4 – 10
Spolu	**24,2**	

2.4. Nemecko

Nachádzajú sa tu štyri povolené zariadenia. V dvoch z nich neboli ožiarené žiadne potraviny.

Kategória produktov	**Ošetrené množstvo (t)**	**Priemerná absorbovaná dávka (kGy)**
Sušené aromatické byliny, koreniny a rastlinné prísady	152	<10

Spolu	**152**	

2.5. Španielsko

Nachádzajú sa tu dve povolené zariadenia. V jednom z nich neboli ožiarené žiadne potraviny.

Kategória produktov	Ošetrené množstvo (t)	Priemerná absorbovaná dávka (kGy)
Sušené aromatické byliny, koreniny a rastlinné prísady	307,546	<10
Spolu	**307,546**	

2.6. Estónsko

Nachádza sa tu jedno povolené zariadenie.

Kategória produktov	Ošetrené množstvo (t)	Priemerná absorbovaná dávka (kGy)
Sušené aromatické byliny, koreniny a rastlinné prísady	19,2	10
Spolu	**19,2**	

2.7. Francúzsko

Nachádza sa tu päť povolených zariadení.

Kategória produktov	Ošetrené množstvo (t)	Priemerná absorbovaná dávka (kGy)
Hydina	114,418	5
Arabská guma	69,198	3
Sušené aromatické byliny, koreniny a rastlinné prísady	0,66	10
Mrazené žabacie stehienka	510,625	5
Spolu	**694,901**	

2.8. Maďarsko

Nachádza sa tu jedno povolené zariadenie.

Kategória produktov	Ošetrené množstvo (t)	Priemerná absorbovaná dávka (kGy)
Sušené aromatické byliny, koreniny a rastlinné prísady	142	3 – 8
Spolu	**142**	

2.9. Taliansko

Nachádza sa tu jedno povolené zariadenie. V roku 2011 neboli ožiarené žiadne potraviny.

2.10. Holandsko

Nachádzajú sa tu dve povolené zariadenia.

Kategória produktov	Ošetrené množstvo (t)	Priemerná absorbovaná dávka (kGy)
Sušené aromatické byliny, koreniny a rastlinné prísady	199,585	6,4 – 7,3
Žabacie časti	352,611	4
Hydinové mäso	111,955	5
Dehydrovaná zelenina	446,802	2 – 4
Vaječný bielok	421,982	1,3
Krevety (mrazené)	38,478	3
Spolu	**1572,878**	

2.11. Poľsko

Nachádzajú sa tu dve povolené zariadenia.

Kategória produktov	Ošetrené množstvo (t)	Priemerná absorbovaná dávka (kGy)
Sušené aromatické byliny, koreniny a rastlinné prísady	105,8	5 – 10
Spolu	**105,8**	

2.12. Rumunsko

Nachádza sa tu jedno povolené zariadenie.

Kategória produktov	Ošetrené množstvo (t)	Priemerná absorbovaná dávka (kGy)
Sušené aromatické byliny, koreniny a rastlinné prísady	20	8
Spolu	**20**	

2.13. Spojené kráľovstvo

Nachádza sa tu jedno povolené zariadenie. V roku 2011 neboli ožarované žiadne potraviny.

2.14. Ostatné členské štáty

V ostatných členských štátoch sa nenachádzajú žiadne povolené zariadenia (Cyprus, Dánsko, Fínsko, Grécko, Írsko, Luxembursko, Litva, Lotyšsko, Malta, Portugalsko, Rakúsko, Slovensko, Slovinsko, Švédsko).

2.15. Zhrnutie za EÚ

V tejto tabuľke sú uvedené množstvá potravín (v tonách), ktoré boli v roku 2011 ošetrené ionizujúcim žiarením v povolených zariadeniach na ožarovanie v Európskej únii:

Kategória produktov	**BE**	**CZ**	**DE**	**EE**	**ES**	**FR**	**HU**	**NL**	**PL**	**RO**	**Spolu**	***%***
Dehydrovaná krv	84,1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**84,1**	***1,04***
Vaječný bielok	32,8	0	0	0	0	0	0	422	0	0	**454,8**	***5,64***
Ryby, mäkkýše, krevety	153,1	0	0	0	0	0	0	38,5	0	0	**191,6**	***2,37***
Žabacie stehienka	3050,9	0	0	0	0	510,6	0	352,6	0	0	**3914,1**	***48,52***
Arabská guma	2,1	0	0	0	0	69,2	0	0	0	0	**71,3**	***0,88***
Byliny a koreniny	238,1	24,2	152	19,2	307,5	0,6	142	199,6	105,8	20	**1208,9**	***14,98***
Hydina	1378,7	0	0	0	0	114,4	0	111,9	0	0	**1605,0**	***19,89***
Ryžová múka	44,2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**44,2**	***0,55***
Zelenina	4,8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**4,8**	***0,06***
Dehydrované výrobky	0	0	0	0	0	0	0	446,8	0	0	**446,8**	***5,54***
Iné	41,9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**41,9**	***0,52***
Spolu	**5030,7**	**24,2**	**152**	**19,2**	**307,5**	**694,8**	**142**	**1571,4**	**105,8**	**20**	**8067,5**	***100***
% z celkového množstva	***62,36***	***0,30***	***1,88***	***0,24***	***3,81***	***8,61***	***1,76***	***19,48***	***1,31***	***0,25***	***100***	

3. VÝSLEDKY KONTROL VYKONANÝCH V ŠTÁDIU UVÁDZANIA PRODUKTOV NA TRH A METÓDY POUŽÍVANÉ NA ZISŤOVANIE OŽIARENÝCH POTRAVÍN

Výsledky kontrol vykonaných v štádiu uvádzania produktov na trh a metódy používané na zistenie ošetrenia ionizujúcim žiarením.

3.1. Rakúsko

Analyzované potraviny	Počet vzoriek: 126			Použitá metóda CEN
	Vyhovujúce	Nejednoznačné	Nevyhovujúce	
Byliny a koreniny	44	0	0	EN 1788, EN 13751
Bylinné čaje	39	0	0	EN 1788, EN 13751
Hydinové mäso	43	0	0	EN 1786
Spolu	**126**	**0**	**0**	
Spolu v % analyzovaných vzoriek	**100 %**	**0%**	**0%**	

3.2. Belgicko

Analyzované potraviny	Počet vzoriek: 123			Použitá metóda CEN
	Vyhovujúce	Nejednoznačné	Nevyhovujúce	
Ovocie	8	0	0	EN 1788
Výživové doplnky	19	0	2*	
Rezance	26	0	0	
Zelenina	12	0	0	
Byliny	13	0	0	
Kôrovce	21	0	0	
Mäkkýše	22			
Spolu	**121**	**0**	**2**	
Spolu v % analyzovaných vzoriek	**98,4 %**	**0 %**	**1,6 %**	

* ožiarenie nie je povolené

3.3. Bulharsko

Za rok 2011 neboli predložené žiadne údaje.

3.4. Cyprus

Analyzované potraviny	Počet vzoriek: 6			Použitá metóda CEN
	Vyhovujúce	Nejednoznačné	Nevyhovujúce	
Sušená zelenina, byliny a koreniny	6	0	0	EN 13751
Spolu	**6**	**0**	**0**	
Spolu v % analyzovaných vzoriek	**100 %**	**0 %**	**0 %**	

3.5. Česká republika

Analyzované potraviny	Počet vzoriek: 40			Použitá metóda CEN
	Vyhovujúce	Nejednoznačné	Nevyhovujúce	
Ryby a mäkkýše	1	1	0	EN 1785
Bylinné čaje	11	0	0	EN 1788
Koreniny	8	4	0	EN 1788
Dietetické doplnky	1	0	0	EN 1788
Polievky s instantnými rezancami	3	0	0	EN 1788
Hydina	3	0	0	EN 1785
Čerstvé ovocie	3	2	0	EN 1788, EN 1785
Sušené huby	3	0	0	EN 1788
Spolu	**33**	**7**	**0**	
Spolu v % analyzovaných vzoriek	**82,5 %**	**17,5 %**	**0 %**	

3.6. Nemecko

Analyzované potraviny	Počet vzoriek: 2 912			Použitá metóda CEN
	Vyhovujúce	Nejednoznačné	Nevyhovujúce	
Syry, syrové výrobky s bylinami a koreninami	37	0	0	EN 1787, EN 1788, ASU§64 LFGB, L00.00-39
Syry, syrové výrobky bez bylín a korenín	33	0	0	EN 1788, EN 1784, ASU§64 LFGB, L00.00-39
Ochutené maslo	5	0	0	EN 1787
Vajcia a vaječné výrobky	4	0	0	EN 1784
Mäso (okrem hydiny a diviny)	4	0	0	EN 1786
Hydina	92	0	0	EN 1784, EN 1786
Mäsové výrobky (okrem klobásových výrobkov)	46	0	0	EN 1786, EN 1784, EN 1788
Klobásové výrobky	47	0	0	EN 1786, EN 1784
Ryby a rybie výrobky	44	0	4*	EN 1786, EN 1788, EN 1789

Kôrovce, mäkkýše, mušle a iné vodné živočíchy vrátane výrobkov z nich	148	0	2* 2**	EN 1788, EN 1786, EN 1787, EN 1384, EN 13751, ASU§64 LFGB,L12.01-1,
Polievky, omáčky vrátane instantných polievok a jedál	239	5	2* 5**	EN 1787, EN 1788, EN 13751
Obilniny a obilné výrobky	44	0	3**	EN 1787, EN 1788, EN 13751
Strukoviny, olejnaté semená, orechy	44	0	0	EN 1787, EN 1788, EN 13751
Zemiaky, časti rastlín s vysokým obsahom škrobu	26	0	0	EN 1788, EN 13751
Čerstvá zelenina	17	0	0	EN 1788, EN 1787, EN 13751
Sušená zelenina	40	0	0	EN 1788, EN 1787, EN 13751
Čerstvé huby	11	0	0	EN 1788
Sušené huby alebo výrobky z húb	142	0	6*	EN 1788, EN 13751, EN 1787
Čerstvé ovocie	65	0	0	EN 1784, EN 1788, EN 1787, EN 13751, EN 1385
Sušené ovocie a výrobky z ovocia	49	0	0	EN 1787, EN 1788, EN 13708
Káva	2	0	0	EN 1788, EN 13751
Čaj, výrobky podobné čaju	211	0	0	EN 1788, EN 13751, EN 1787
Hotové jedlá	9	0	0	EN 1788, EN 1786, EN 13751
Výživové doplnky	121	0	12*	EN 1788, EN 1787, EN 13751, termoluminiscencia
Ochucovadlá a chuťové prísady	183	1	3**	EN 1788, EN 13751, EN 1787, termoluminiscencia
Sušené byliny a koreniny	1084	10	7**	EN 1788, EN 1787, EN 13751, termoluminiscencia
Iné	98	1	0	EN 1788, EN 13751, EN 13708
Enzýmy	4	0	0	EN 1788, EN 13751
Spolu	**2 849**	**17**	**46**	
Spolu v % analyzovaných vzoriek	**97,83 %**	**0,58 %**	**1,58 %**	

* ožiarenie nie je povolené; ** nesprávne označené

3.7. Dánsko

Analyzované potraviny	Počet vzoriek: 98			Použitá metóda CEN
	Vyhovujúce	Nejednoznačné	Nevyhovujúce	
Dietetické doplnky	23	0	3*	EN 13751, EN 1788
Byliny a koreniny	42	0	0	EN 13751, EN 1788
Bylinný čaj	3	0	0	EN 13751, EN 1788
Sušené instantné rezance	16	0	3*	EN 13751, EN 1788
Polievky a omáčky	8	0	0	EN 13751, EN 1788
Spolu	**92**	**0**	**6**	
Spolu v % analyzovaných vzoriek	**94 %**	**0 %**	**6 %**	

* ožiarenie nie je povolené

3.8. Estónsko

V roku 2011 neboli vykonané žiadne kontroly v štádiu uvádzania produktov na trh. V Estónsku sa nenachádza žiadne laboratórium, ktoré by vykonávalo analýzy v súvislosti s ionizačným žiarením. Vzhľadom na obmedzené finančné zdroje neboli vzorky zaslané na analýzu do zahraničia.

3.9. Grécko

Analyzované potraviny	Počet vzoriek: 20			Použitá metóda CEN
	Vyhovujúce	Nejednoznačné	Nevyhovujúce	
Koreniny	9	0	0	EN 13751
Čaj	9	0	0	EN 13751
Byliny	2	0	0	EN 13751
Spolu	**20**	**0**	**0**	
Spolu v % analyzovaných vzoriek	**100 %**	**0 %**	**0 %**	

3.10. Španielsko

Analyzované potraviny	Počet vzoriek: 208			Použitá metóda CEN
	Vyhovujúce	Nejednoznačné	Nevyhovujúce	
Byliny a koreniny	156	5	1**	EN 1787, EN 13751
Bylinné čaje	18	0	0	EN 13751
Sušené ovocie	13	0	0	EN 13708, EN 1787
Mäkkýše	8	0	0	EN 1786
Mäso	7	0	0	EN 1786
Spolu	**202**	**5**	**1**	
Spolu v % analyzovaných vzoriek	**97,12 %**	**2,4 %**	**0,48 %**	

** nesprávne označené

3.11. Fínsko

Analyzované potraviny	Počet vzoriek: 193			Použitá metóda CEN
	Vyhovujúce	Nejednoznačné	Nevyhovujúce	
Sušené koreniny a byliny	95	0	2	EN 13751, EN 1788
Výživové doplnky, potraviny na osobitné dietetické využitie	35	0	3	EN 13751, EN 1788
Ovocie, bobuľové ovocie, zelenina	11	0	0	EN 13751, EN 1788
Čaj a bylinné prípravky	20	0	1	EN 13751, EN 1788
Ostatné prípravky	24	0	2	
Spolu	**185**	**0**	**8****	
Spolu v % analyzovaných vzoriek	**95,8 %**	**0 %**	**4,2 %**	

** nesprávne označené alebo zo zariadení, ktoré EÚ nepovolila

3.12. Francúzsko

Analyzované potraviny	Počet vzoriek: 112			Použitá metóda CEN
	Vyhovujúce	Nejednoznačné	Nevyhovujúce	
Byliny a koreniny	18	1	0	EN 1784, EN 1788
Mrazené kôrovce alebo mäkkýše	13	0	0	EN 1784, EN 1788
Dehydrované polievky a omáčky	9	0	3**	EN 1784, EN 1788
Výživové doplnky	10	4	2*	EN 1784, EN 1788
Žabacie stehienka	4	0	0	EN 1784, EN 1788
Jahňacie mäso	3	0	0	EN 1784, EN 1788
Hydina	11	0	0	EN 1784, EN 1788
Predvarené rezance	1	1	0	EN 1784, EN 1788
Čaj	13	0	0	EN 1784, EN 1788
Dehydrované ovocie, zelenina, huby	18	1	0	EN 1784, EN 1788
Spolu	**100**	**7**	**5**	
Spolu v % analyzovaných vzoriek	**89,3 %**	**6,2 %**	**4,5 %**	

* ožiarenie nie je povolené; ** nesprávne označené

3.13. Maďarsko

Analyzované potraviny	Počet vzoriek: 78			Použitá metóda CEN
	Vyhovujúce	Nejednoznačné	Nevyhovujúce	
Koreniny	60	0	0	EN 1788
Čaj	18	0	0	EN 1788

Spolu	**78**	**0**	**0**	
Spolu v % analyzovaných vzoriek	**100 %**	**0 %**	**0 %**	

3.14. Írsko

Analyzované potraviny	**Počet vzoriek: 110**			**Použitá metóda CEN**
	Vyhovujúce	**Nejednoznačné**	**Nevyhovujúce**	
Koreniny	13	0	0	EN 13751 (skríning), EN 1788 (potvrdenie)
Byliny a koreniny	26	0	0	
Ochucovadlá	6	0	0	
Semená	8	0	0	
Cestoviny	2	0	0	
Rezance	7	0	0	
Čaje	48	0	0	
Spolu	**110**	**0**	**0**	
Spolu v % analyzovaných vzoriek	**100 %**	**0 %**	**0 %**	

3.15. Taliansko

Analyzované potraviny	**Počet vzoriek: 423**			**Použitá metóda CEN**
	Vyhovujúce	**Nejednoznačné**	**Nevyhovujúce**	
Ryby, mäkkýše, kôrovce	144	0	10	EN 13784, EN 1786, EN 1788, EN 13751
Byliny a koreniny	90	0	1	EN 13783, EN13751, EN 1787, EN 1788
Mäso	67	0	0	EN 1786, EN 13784, EN 13751
Cesnak a cibuľa	27	0	0	EN 1788, EN 13751, EN 1787, EN 13783
Zemiaky	19	0	0	EN 1788, EN 13751, EN 1787, EN 13783
Sušené huby	11	0	0	EN 13708, EN13751
Rastlinné prísady	9	0	0	EN 1787, EN 13783
Orechy	8	0	0	EN 1787, EN 13708
Sušené ovocie	8	0	0	EN 1787, EN 13708
Žabacie stehienka	7	0	5	EN 1786, EN 1785
Čerstvé ovocie	6	0	0	EN 1787, EN 1788, EN 13708
Zeleninové extrakty	4	0	0	EN 13751
Výživové doplnky	3	0	0	EN 13751
Pšenica	1	0	0	EN 1787
Zelenina	1	0	0	EN 1788
Zelený čaj	1	0	0	EN 13751
Pekárske výrobky	1	0	0	EN 1787
Spolu	**407**	**0**	**16****	

Spolu v % analyzovaných vzoriek	**98,95 %**	**0 %**	**1,05 %**	

** nesprávne označené

3.16. Lotyšsko

Analyzované potraviny	Počet vzoriek: 42			Použitá metóda CEN
	Vyhovujúce	Nejednoznačné	Nevyhovujúce	
Huby (solené, mrazené)	13	0	0	MI 2143-91 VNIIMS SDP 5.4.4R.01:2010 SSI- Rapport 93-11(Sr 90)
Výživové doplnky	2	0	5*	EN 1788
Sušené byliny a koreniny	4	0	0	EN 1788
Ryby a kôrovce	10	0	0	MI 2143-91 VNIIMS SDP 5.4.4R.01:2010
Cesnak	1	0	0	EN 1788
Sójová omáčka	2	0	0	MI 2143-91 VNIIMS
Pomelo	1	0	0	MI 2143-91 VNIIMS
Minerálne vody	3	0	0	MI 2143-91 VNIIMS SSI- Rapport 93-11(Sr 90)
Spolu	**37**	**0**	**5**	
Spolu v % analyzovaných vzoriek	**88 %**	**0 %**	**12 %**	

* ožiarenie nie je povolené

3.17. Litva

Analyzované potraviny	Počet vzoriek: 90			Použitá metóda CEN
	Vyhovujúce	Nejednoznačné	Nevyhovujúce	
Výživové doplnky	23	0	0	EN 13783
Byliny a koreniny	16	0	0	EN 13783
Čaj	34	0	0	EN 1378
Sušená zelenina	17	0	0	EN 1378
Spolu	**90**	**0**	**0**	
Spolu v % analyzovaných vzoriek	**100 %**	**0 %**	**0 %**	

3.18. Luxembursko

Analyzované potraviny	Počet vzoriek: 20			Použitá metóda CEN
	Vyhovujúce	Nejednoznačné	Nevyhovujúce	
Výživové doplnky	5	0	5*	EN 1788
Rezance	10	0	0	EN 1788
Spolu	**15**	**0**	**5**	

Spolu v % analyzovaných vzoriek	**75 %**	**0 %**	**25 %**	

* ožiarenie nie je povolené

3.19. Malta

Za rok 2011 neboli predložené žiadne údaje.

3.20. Holandsko

Analyzované potraviny	**Počet vzoriek: 303**			**Použitá metóda CEN**
	Vyhovujúce	**Nejednoznačné**	**Nevyhovujúce**	
Obilné produkty	26	2	0	EN 13751
Sušená zelenina a zeleninové výrobky	28	0	0	EN 13751
Sušené ovocie a výrobky z ovocia	40	0	0	EN 13751
Orechy a semená	40	0	0	EN 13751
Ryby a rybie výrobky	26	0	0	EN 13751
Šaláty, cestoviny a polievky	31	3	0	EN 13751
Koreniny/príchute	98	9	0	EN 13751
Spolu	**289**	**14**	**0**	
Spolu v % analyzovaných vzoriek	**95,4 %**	**4,6 %**	**0 %**	

3.21. Poľsko

Analyzované potraviny	**Počet vzoriek: 229**			**Použitá metóda CEN**
	Vyhovujúce	**Nejednoznačné**	**Nevyhovujúce**	
Sušené byliny a koreniny	75	0	1	EN 13751, EN 1788
Orechy	21	0	0	EN 1787
Zelenina (vrátane strukovín)	14	0	0	EN 1788
Ovocie	20	0	0	EN 1784, EN 1787
Ryby a morské plody	22	0	0	EN 1786, EN 1788
Čaje	9	0	0	EN 13751
Zrejúce syry, tvarohové syry, iné syry s obsahom korenín/bylín	10	0	0	EN 1788
Predpripravené jedlá	15	0	1	EN 1788
Mäso, vnútornosti, mäsové výrobky	16	0	0	EN 1786, EN 1784
Výživové doplnky	12	0	2	EN 13751, EN 1788
Potraviny na zvláštne výživové účely	6	0	0	EN 1788
Spolu	**225**	**0**	**4****	
Spolu v % analyzovaných vzoriek	**98,25 %**	**0 %**	**1,75 %**	

** nesprávne označené

3.22. Portugalsko

Analyzované potraviny	Počet vzoriek: 12			Použitá metóda CEN
	Vyhovujúce	Nejednoznačné	Nevyhovujúce	
Byliny, koreniny a zeleninové extrakty	12	0	0	technika PSL (fotostimulovaná luminiscencia)
Spolu	**12**	**0**	**0**	
Spolu v % analyzovaných vzoriek	**100 %**	**0 %**	**0 %**	

3.23. Rumunsko

Analyzované potraviny	Počet vzoriek: 79			Použitá metóda CEN
	Vyhovujúce	Nejednoznačné	Nevyhovujúce	
Sušené aromatické byliny, koreniny a rastlinné prísady	78	0	1***	EN 1787, EN 13751
Spolu	**78**	**0**	**1**	
Spolu v % analyzovaných vzoriek	**98,7 %**	**0 %**	**1,3%**	

*** ošetrené v zariadení, ktoré EÚ neschválila

3.24. Švédsko

Analyzované potraviny	Počet vzoriek: 5			Použitá metóda CEN
	Vyhovujúce	Nejednoznačné	Nevyhovujúce	
Hydinové mäso (z rôznych vtákov)	5	0	0	EN 1784
Spolu	**5**	**0**	**0**	
Spolu v % analyzovaných vzoriek	**100 %**	**0 %**	**0 %**	

3.25. Slovenská republika

Analyzované potraviny	Počet vzoriek: 18			Použitá metóda CEN
	Vyhovujúce	Nejednoznačné	Nevyhovujúce	
Orechy	10	0	0	EN 1784
Olejnaté semená	3	0	0	EN 1784
Tuniak v oleji, drvený	1	0	0	EN 1784
Sušienky a cereálne tyčinky	3	0	0	EN 1788
Mäsové výrobky	1	0	0	EN 1784
Spolu	**18**	**0**	**0**	
Spolu v % analyzovaných vzoriek	**100 %**	**0 %**	**0 %**	

3.26. Slovinsko

Analyzované potraviny	Počet vzoriek: 20			Použitá metóda CEN
	Vyhovujúce	Nejednoznačné	Nevyhovujúce	
Koreniny	8	0	0	EN 13751, EN 1788
Výživové doplnky	4	1	0	EN 13751, EN 1788
Cesnak	4	0	0	EN 13751, EN 1788
Ryža	1	2	0	EN 13751, EN 1788
Spolu	**17**	**3**	**0**	
Spolu v % analyzovaných vzoriek	**85 %**	**15 %**	**0 %**	

3.27. Spojené kráľovstvo

Analyzované potraviny	Počet vzoriek: 130			Použitá metóda CEN
	Vyhovujúce	Nejednoznačné	Nevyhovujúce	
Sušené byliny, koreniny a rastlinné prísady	51	2	2	EN13751, EN 1788
Čerstvé a konzervované (iné ako sušené) byliny a koreniny	14	0	0	EN13751, EN 1788
Rôzne	5	0	0	EN13751, EN 1788
Rezance a dehydrované ázijské jedlá	10	2	2	EN13751, EN 1788
Zelenina	1	0	0	EN13751, EN 1788
Polievky a omáčky	11	1	1	EN13751, EN 1788
Výživové doplnky	17	2	1	EN13751, EN 1788
Sušené ryby a plody mora	8	0	0	EN13751, EN 1788
Spolu	**117**	**7**	**6****	
Spolu v % analyzovaných vzoriek	**90,00 %**	**5,4 %**	**4,6 %**	

** nesprávne označené a bez poskytnutých dôkazov, že by ožiarenie bolo vykonané v povolenom zariadení

3.28. Zhrnutie za EÚ

V tejto tabuľke sú zhrnuté údaje o analyzovaných vzorkách a výsledkoch získaných za Európsku úniu ako celok:

ČLENSKÝ ŠTÁT	VYHOVUJÚCE VZORKY	NEJEDNOZNAČNÉ	NEVYHOVUJÚCE VZORKY	VZORKY SPOLU	% ZO VŠETKÝCH VZORIEK Z EÚ
AT	126	0	0	126	**2,3 %**
BE	121	0	2	123	**2,2 %**
BG	NDS	NDS	NDS	NDS	
CY	6	0	0	6	**0,1 %**
CZ	33	7	0	40	**0,7 %**
DE	2849	17	46	2912	**54,0 %**
DK	92	0	6	98	**1,8 %**
EE	NAC	NAC	NAC	NAC	
EL	20	0	0	20	**0,4 %**
ES	202	5	1	208	**3,8%**
FI	185	0	8	193	**3,5%**
FR	100	7	5	112	**2,0%**
HU	78	0	0	78	**1,4 %**
IE	110	0	0	110	**2,0 %**
IT	407	0	16	423	**7,8 %**
LV	37	0	5	42	**0,8 %**
LT	90	0	0	90	**1,7 %**
LU	15	0	5	20	**0,4 %**
MT	NDS	NDS	NDS	NDS	
NL	289	14	0	303	**5,6 %**
PL	225	0	4	229	**4,2 %**
PT	12	0	0	12	**0,2 %**
RO	78	0	1	79	**1,5 %**
SE	5	0	0	5	**0,1 %**

SK	18	0	0	18	**0,3 %**
SI	17	3	0	20	**0,4 %**
UK	117	7	6	130	**2,4 %**
SPOLU EÚ	**5232**	**60**	**105**	**5397**	**100 %**
	97 %	**1 %**	**2 %**	**100 %**	

NDS: neboli predložené údaje
NAC: nevykonali sa analýzy

4. ZHRNUTIE

Táto správa sa týka obdobia od 1. januára 2011 do 31. decembra 2011. Obsahuje súhrn informácií, ktoré 25 členských štátov predložilo Komisii. Bulharsko ani Malta neposkytli žiadne údaje.

V roku 2011 bolo v 13 členských štátoch v prevádzke 24 povolených zariadení na ožarovanie v súlade s článkom 7 ods. 2 smernice 1999/2/ES. Žiadne nové zariadenie na ožarovanie nebolo povolené. Žiadne povolené zariadenie na ožarovanie nebolo zatvorené. Päť zariadení na ožarovanie neožarovalo počas roka 2011 žiadne potraviny (žiadne údaje neboli predložené za dve zariadenia v Bulharsku).

V členských štátoch bolo ošetrených ionizujúcim žiarením spolu 8 067,5 tony produktov, z ktorých 90,45 % bolo ožiarených v troch členských štátoch: v Belgicku (62,36 %), v Holandsku (19,48 %) a vo Francúzsku (8,61 %). Tri najväčšie skupiny v kategóriách ožarovaných potravín tvoria žabacie stehienka (48,52 %), hydina (19,89 %) a sušené aromatické byliny a koreniny (14,98 %).

V porovnaní s rokom 2010 došlo k miernemu zníženiu celkového množstva ožiarených produktov v EÚ (9 263,4 tony). Vo Francúzsku došlo k značnému zníženiu množstva sušených aromatických bylín, korenín a rastlinných prísad (65 %), ako aj množstva hydinového mäsa (75 %) ošetreného ionizačným žiarením. V Holandsku došlo k 2,85 % zvýšeniu celkového množstva produktov ošetrených ionizujúcim žiarením, najmä v dôsledku prudkého nárastu množstva vaječných bielkov ožiarených v roku 2011.

Pokiaľ ide o kontroly vykonané v štádiu uvádzania produktov na trh, informácie predložilo 25 členských štátov. Jeden členský štát nevykonal žiadne analýzy v rámci svojich oficiálnych kontrol a inšpekcií, keďže nedisponuje laboratóriami na vykonanie analýzy a zaslanie vzoriek na analýzu do zahraničia by bolo príliš nákladné.

V 24 členských štátoch sa spolu analyzovalo 5 397 vzoriek, pričom tri členské štáty predstavovali 67,4 % z celkového počtu vzoriek (Nemecko 54 %, Taliansko 7,8 % a Holandsko 5,6 %). 5 232 vzoriek (97 %) bolo v súlade s ustanoveniami uvedených smerníc, 105 vzoriek (2 %) nebolo s nimi v súlade a v prípade 60 vzoriek (1 %) sa nedalo dospieť k jednoznačnému záveru. Dôvody nejednoznačnosti výsledkov sa najčastejšie týkajú nepotvrdenia po pozitívnych výsledkoch skríningových testov a/alebo ťažkosti s určením, ktoré zložky viaczložkových potravín boli ožiarené, aj keď boli označené. Dva hlavné dôvody nesúladu testovaných vzoriek predstavuje nesprávne označovanie a zakázané ožiarenie; nesúlad je aj dôsledkom ožarovania v zariadeniach, ktoré EÚ nepovolila. Dôvody nesúladu sú uvedené v každej tabuľke uvádzajúcej testy vykonané v každom členskom štáte.